

Complexnummer: 524230

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Spoorwegstation Aalsmeer

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

524231, 524232

Woonplaats

Aalsmeer

Gemeente

Aalsmeer

Provincie

Noord-Holland

Locatie van het hoofdobject

Stommeerweg 1, 1431 ES te Aalsmeer

Complexomschrijving

Inleiding

Complex Spoorwegstation Aalsmeer, bestaande uit voormalig STATIONSGEBOUW en voormalig TOILETGEBOUW, in 1912 gebouwd naar ontwerp van J.G. Wattjes in Um 1800 stijl ten behoeve van de Hollandsche Electriche Spoorweg Maatschappij (HESM). Het station Aalsmeer was het hoofdstation van de Haarlemmermeerspoorlijnen, waar drie lijnen samenkwamen: uit Haarlem-Hoofddorp (1912), uit Amsterdam-Bovenkerk (1915) en uit Uithoorn (1914). Naast het station aan de Stommeerweg waren er in Aalsmeer nog de halteplaats Oosteinde (op de lijn Bovenkerk-Aalsmeer) aan de Aalsmeerderweg en de halteplaats Legmeerdijk (op de lijn Uithoorn-Aalsmeer). Vanaf 1935 werden de Haarlemmermeerspoorlijnen geleidelijk opgeheven. De laatste goederenlijn werd opgeheven in 1986.

In 1979-1980 werd het stationsgebouw verbouwd ten behoeve van de functie van kantoor en vier bovenwoningen en het voormalige toiletgebouw ten behoeve van praktijkruimte.

Omschrijving

Het complex van het voormalig spoorwegstation Aalsmeer is teruggedrooid gesitueerd aan de oostzijde van de Stommeerweg en bevat twee bakstenen blokvormige gebouwen onder samenstel van - in oorsprong met leien gedekte - schilddaken en voorzien van natuurstenen details.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

Het complex van Spoorwegstation Aalsmeer is van algemeen belang vanuit architectuur- en cultuurhistorisch oogpunt als gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een complex van lokaalspoorweg-station met toiletgebouw uit 1912 in Um 1800 bouwstijl en als knooppunt van de Haarlemmermeerspoorlijnen. Het complex heeft situationele waarde vanwege de prominente situering aan de Stommeerweg.

Monumentnummer*: 524231

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	14 september 2012
Kadaster deel/nr	82678/175

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*				
Aalsmeer		Aalsmeer		Noord-Holland				
Straat*		Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Stommeerweg		1			1431 ES	Aalsmeer		
Stommeerweg		3			1431 ES	Aalsmeer		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding			Grondperceel	
Aalsmeer		C					4394	

Omschrijving**

Inleiding

Voormalig STATIONSGEBOUW, hoofdonderdeel van het complex Spoorwegstation Aalsmeer, in 1912 gebouwd naar het ontwerp van J.G. Wattjes in Um 1800 architectuur.

Omschrijving

Het voormalige stationsgebouw bestaat uit een op rechthoekige plattegrond opgetrokken hoofdvolume met twee lagere zijvleugels. Het drie traveeën tellende hoofdvolume bevat een kelder, twee bouwlagen en een zolderverdieping onder hoog opgaand schilddak met zeeg en pironen. Aan de westzijde bevindt zich op de begane grond een toegangsportaal, aan de oostzijde een uitbouw over de volle breedte van één bouwlaag met balkon. Aan de noord- en zuidzijde staat een hoge schoorsteen gevat in decoratieve ijzeren trekstangen en als het ware opgenomen in een dakkapel met hoog rond fronton met beslag en geprofileerde lijst. Aan de oostzijde bevindt zich ook een dakkapel met hoog half rond fronton met beslag en geprofileerde lijst. De noordelijke zijvleugel bevat een kelder, één bouwlaag en een zolderverdieping op rechthoekige plattegrond onder afgeknotte steekkap met zeeg en pironen. De zuidelijke zijvleugel bevat een kelder, één bouwlaag en een zolderverdieping op trapsgewijs gevormde plattegrond onder samengestelde, afgeknotte steekkap met zeeg en pironen en dakkapel aan de zuidzijde met hoog half rond fronton met beslag en geprofileerde lijst.

Alle kappen zijn bedekt met eternietleien. Het gehele gebouw is opgetrokken uit orangerode baksteen op plint, die zich naar beneden toe verbreedt, met horizontale banden van zandsteen. Natuursteen (zandsteen of graniet) is verder toegepast op de hoeken van de gevels, rond openingen, op de opengewerkte bakstenen balustrade van het balkon aan de oostzijde, op de bakstenen pijlers

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

waartussen oorspronkelijk ijzeren hekken waren gevat, in de schoorstenen, als drempels en vensterbanken en rond de ventilatieopeningen in de plint. De overstekende geprofileerde gootlijsten rusten op gesneden consoles waartussen metselmozaïek. De zinken hemelwaterafvoeren zijn rechthoekig van vorm en zijn ter hoogte van de plint gevat in hout. De gevelopeningen zijn samengesteld. De bovendorpels van de vensters hebben een beeldhouwde sierrand. Boven de natuurstenen band van de openingen op de begane grond bevinden zich rondbogen met metselmozaïek. De vensters in de westgevel van het hoofdvolume bestaan uit twee rechthoekige onderramen met twee bovenramen met roedenverdeling in houten kozijnen, horizontaal geflankeerd door natuurstenen banden, vertikaal gescheiden door een penant van baksteen en natuursteen met ronde hoeken. De gevelopeningen links en rechts in de oostgevel van het hoofdvolume bestaan uit een deur, geflankeerd door een venster in eenzelfde omlijsting.

De voorgevel (W) van het hoofdvolume bevat op de begane grond in het midden een vijfhoekige toegangsportaal met gesneden houten stijlen en met een deur op de hoeken en vensters boven de borstwering onder bolvormig zinken dak waarvan de geprofileerde gootlijst rust op consoles. Deuren en vensters worden van bovenlicht met roedenverdeling gescheiden door een smalle opening met gekleurde glas-in-loodramen. Links en rechts bevindt zich zowel op de begane grond als op de verdieping een samengestelde vensteropening. In het midden loopt de gevel uit in een risalerende topgevel met gebogen natuurstenen afsluiting. Aan weerszijden van de samengestelde vensteropening op de verdieping, waarboven metselmozaïek in reliëf, loopt de topgevel trapsgewijs toe, eindigend in natuurstenen beeldhouwde stukken. In de topgevel bevindt zich een rond venster met twee halfronde ramen met roedenverdeling. Onder de middenstijl is op de gevel een natuurstenen gesneden voet aangebracht. De voorgevel (W) van de noordelijke zijvleugel bevat een driedelig samengesteld venster. De voorgevel (W) van de zuidelijke zijvleugel heeft een houten roldeur waarachter een niet origineel geveldeel met twee vensters, in een nis waarvan de randen zijn omgeven door natuurstenen blokken. Drie vensters bevinden zich daarboven in het gevelvlak waartussen penanten met ronde hoeken. In het terugliggende gevelvlak aan de rechterzijde bevindt zich een toegangsdeur.

De linker zijgevel (N) van de noordelijke zijvleugel bevat een vierdelig samengesteld venster. Aan de rechterzijde bevindt zich een pijler waarin oorspronkelijk een ijzeren hek bevestigd was. De rechter zijgevel (Z) van de zuidelijke zijvleugel bevat rechts een deur, links een enkel venster met bovenlicht. Op de zuidwesthoek staan twee pijlers waartussen een ijzeren hek op voet. In het terugliggende linker gevelvlak bevindt zich een enkel venster, in het rechter een blind venster.

De achtergevel (O) van het hoofdvolume bevat op de begane grond in het midden openslaande deuren waarboven drie enkele vensters waartussen beeldhouwde penanten op doorlopende vensterbank. In het midden van de balustrade bevindt zich een tegeltableau dat 'AALSMEER' vermeldt in groene tegels op geel fond, omgeven door kleurige bloemen. Op de verdieping bevinden zich in het midden drie enkele vensters, waarvan de middelste een ventilatieopening is, waartussen penanten op doorlopende vensterbank. In de zuidoosthoek van hoofdvolume en zuidelijke zijvleugel bevindt zich een rechthoekige uitbouw waarin in de oostgevel een deur, geflankeerd door vensters op borstwering en in de zuidgevel een enkel venster. Onder de geprofileerde gootlijst op consoles bevindt zich een reeks bovenlichten met roedenverdeling.

De oostgevel van de zuidelijke zijvleugel was oorspronkelijk identiek aan de westgevel. Twee vensters bevinden zich in het geveldeel waarmee de opening is dichtgezet. In het terugliggende geveldeel bevinden zich twee enkele vensters met bovenlicht.

In de oostgevel van de noordelijke zijvleugel bevindt zich een samengestelde gevelopening. In het midden zijn hier openslaande deuren met dubbel bovenlicht geplaatst.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In het interieur is de afwerking van het toegangsportaal aan de westzijde en het hierachter liggende geveldeel nog in originele staat. Dit betreft onder meer de profilering van de gesneden lijsten, venster- en deurkozijnen, vensters en houten plafond van delen in decoratieve ribbenverdeling.

Waardering

Het voormalige stationsgebouw is van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorisch waarde als hoofdonderdeel van het complex Spoorwegstation Aalsmeer en als goed bewaard gebleven voorbeeld van een station uit 1912 in Um 1800 bouwstijl.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Transport

Functie

Stationsgebouw

Monumentnummer*: 524232

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	14 september 2012
Kadaster deel/nr	82679/11

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Aalsmeer	Aalsmeer	Noord-Holland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Aalsmeer	C			4394

Omschrijving**

Inleiding

Voormalig TOILETGEBOUW (nu praktijkruimte), behorende tot het complex Spoorwegstation Aalsmeer, in 1912 gebouwd naar het ontwerp van J.G. Wattjes in een Um 1800 architectuur en zuidelijk van het stationsgebouw gesitueerd.

Omschrijving

Het voormalige toiletgebouw, opgetrokken op een rechthoekige plattegrond, bevat een bouwlaag onder afgeknot schilddak, in oorsprong met leien gedekt, met zeeg en pironen en is, evenals het stationsgebouw, opgetrokken uit orangerode baksteen op plint die zich naar beneden toe verbreedt, met horizontale banden van zandsteen. Natuursteen (zandsteen of graniet) is verder toegepast op de hoeken van de gevels, rond openingen, op de bakstenen pijlers waartussen oorspronkelijk ijzeren hekken waren gevat en rond de ventilatieopeningen in de plint. De overstekende geprofileerde gootlijsten rusten op gesneden consoles.

De bovendorpels van de vensters hebben een beeldhouwde sierrand. De westgevel van het voormalige toiletgebouw bevat vier dicht bijeen geplaatste vensters. De noordgevel bevat rechts een deur, links twee kleine vensters. Aan de rechterzijde bevindt zich een pijler waarin oorspronkelijk een ijzeren hek bevestigd was. De zuidgevel bevat vier kleine vensters, de oostgevel in het midden een deur en rechts een klein venster. Op de zuidwesthoek staan twee pijlers waartussen een ijzeren hek op voet.

Waardering

Het voormalige toiletgebouw is van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorisch waarde als historisch-functioneel onderdeel van het complex Spoorwegstation Aalsmeer.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Voorwerpen op pleinen en dergelijke	Straatmeubilair	Toiletgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument